

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

19 decembrie 2013*

„Cooperare judiciară în materie civilă și comercială — Regulamentul (CE) nr. 44/2001 — Articolele 27, 33 și 71 — Litispendență — Recunoașterea și executarea hotărârilor — Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele (CMR) — Articolul 31 alineatul 2 — Reguli de coexistență — Acțiune în regres — Acțiune în constatare negativă — Hotărâre judecătorească de constatare negativă”

În cauza C-452/12,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Landgericht Krefeld (Germania), prin decizia din 10 septembrie 2012, primită de Curte la 9 octombrie 2012, în procedura

Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd

împotriva

Inter-Zuid Transport BV,

cu participarea:

DTC Surhuisterveen BV,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ilešič, președinte de cameră, domnii C. G. Fernlund și A. Ó Caoimh, doamna C. Toader (raportor) și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul N. Wahl,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 18 septembrie 2013,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd, de T. Pünder, Rechtsanwalt;
- pentru Inter-Zuid Transport BV, de J. P. Eckoldt și de C. P. ten Bruggencate, advocaten;
- pentru DTC Surhuisterveen BV, de D. A. Nickelsen, Rechtsanwalt, de J. Van Blaaderen și de A. J. W. Spijker, advocaten;

* Limba de procedură: germana.

- pentru guvernul german, de T. Henze, de J. Kemper și de F. Wannek, în calitate de agenți;
  - pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes și de S. Duarte Afonso, în calitate de agenți;
  - pentru Comisia Europeană, de M. Wilderspin și de W. Bogensberger, în calitate de agenți,
- având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general, pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 71 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Nipponkoa Insurance Co. (Europe) Ltd (denumită în continuare „Nipponkoa Insurance”), pe de o parte, și Inter-Zuid Transport BV (denumită în continuare „Inter-Zuid Transport”), pe de altă parte, cu privire la plata unei compensații în valoare de 500 000 de euro pentru repararea unui prejudiciu suferit cu ocazia unui transport internațional de mărfuri pe șosele.

Cadrul juridic

Regulamentul nr. 44/2001

- 3 Considerentul (1) al Regulamentului nr. 44/2001 prevede:

„Comunitatea și-a stabilit ca obiectiv să mențină și să dezvolte un spațiu de libertate, securitate și justiție, în cadrul căruia este garantată libera circulație a persoanelor. Pentru realizarea treptată a unui astfel de spațiu, Comunitatea trebuie să adopte, între altele, măsurile în domeniul cooperării judiciare în materie civilă care sunt necesare pentru buna funcționare a pieței interne.”

- 4 Potrivit considerentului (6) al acestui regulament:

„Pentru atingerea obiectivului liberei circulații a hotărârilor în materie civilă și comercială este necesar și oportun ca normele care reglementează competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor să fie reglementate de un instrument juridic comunitar cu caracter imperativ și de aplicare directă.”

- 5 Considerentele (11), (12) și (15)-(17) ale regulamentului menționat prevăd:

„(11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite [...]

(12) În afară de instanța domiciliului pârâtului, trebuie să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și litigiu sau în scopul bunei administrări a justiției.

[...]

- (15) În interesul administrării armonioase a justiției, este necesar să se reducă la minimum posibilitatea apariției procedurilor concurente și să se evite pronunțarea în două state membre a unor hotărâri ireconciliabile. [...]
- (16) Încrederea reciprocă în administrarea justiției la nivel comunitar justifică recunoașterea de plin drept a hotărârilor pronunțate într-un stat membru fără să fie necesară, cu excepția contestațiilor, recurgerea la o altă procedură.
- (17) În virtutea aceluiași principiu al încrederii reciproce, procedura în temeiul căreia o hotărâre pronunțată într-un stat membru devine executorie în alt stat membru trebuie să fie eficientă și rapidă. [...]"

6 Considerentul (25) al aceluiași regulament are următorul cuprins:

„Respectarea angajamentelor internaționale pe care statele membre și le-au asumat impune ca prezentul regulament să nu aducă atingere convențiilor la care statele membre sunt parte și care reglementează anumite materii.”

7 Potrivit articolului 1 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 44/2001:

„(1) Prezentul regulament se aplică în materie civilă și comercială indiferent de natura instanței. El nu se aplică, în special, în materie fiscală, vamală sau administrativă.

(2) Prezentul regulament nu se aplică pentru:

- (a) starea și capacitatea persoanelor fizice, regimurile matrimoniale, testamente și succesiuni;
- (b) falimente, concordate sau proceduri similare;
- (c) securitate socială;
- (d) arbitraj.”

8 Articolul 27 din regulamentul menționat, care face parte din secțiunea 9, intitulată „Litispendență și conexitate”, din capitolul II din acesta din urmă intitulat „Competența”, are următorul cuprins:

„(1) În cazul în care cereri având același obiect și aceeași cauză sunt introduse între aceleași părți înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

(2) Dacă se stabilește competența primei instanțe sesizate, instanța sesizată ulterior își declină competența în favoarea acesteia.”

9 Articolul 32 din același regulament, care face parte din capitolul III din acesta intitulat „Recunoaștere și executare”, prevede:

„În sensul prezentului regulament, «hotărâre» înseamnă o hotărâre pronunțată de o instanță dintr-un stat membru, indiferent de denumirea acesteia, cum ar fi decizie, sentință, ordonanță sau mandat de executare, precum și stabilirea de către un grefier a cheltuielilor de judecată.”

- 10 Articolul 33 din Regulamentul nr. 44/2001, care face parte din secțiunea 1, intitulată „Recunoaștere”, din capitolul III menționat, prevede:

„(1) O hotărâre pronunțată într-un stat membru este recunoscută în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la vreo procedură specială.

(2) În cazul unei contestații, orice parte interesată care invocă pe cale principală recunoașterea unei hotărâri poate solicita, în conformitate cu procedurile prevăzute în secțiunile 2 și 3 din prezentul capitol, ca hotărârea să fie recunoscută.

(3) Dacă recunoașterea este invocată pe cale incidentală înaintea unei instanțe a unui stat membru, aceasta din urmă este competentă în materie.”

- 11 Articolul 71 din regulamentul menționat, care face parte din capitolul VII din acesta, intitulat „Relațiile cu alte instrumente”, are următorul cuprins:

„(1) Prezentul regulament nu aduce atingere convențiilor la care statele membre sunt parte și care reglementează competența, recunoașterea sau executarea hotărârilor în anumite chestiuni speciale.

(2) Pentru o interpretare unitară, alineatul (1) se aplică în modul următor:

(a) prezentul regulament nu împiedică o instanță dintr-un stat membru care este parte la o convenție privind o materie specială să-și întemeieze competența pe convenția în cauză, chiar și atunci când pârâtul are domiciliul într-un alt stat membru care nu este parte la convenția respectivă. Instanța sesizată aplică, în orice caz, articolul 26 din prezentul regulament;

(b) hotărârile pronunțate într-un stat membru de către o instanță care își întemeiază competența pe o convenție referitoare la o anumită materie sunt recunoscute și executate în celelalte state membre în conformitate cu prezentul regulament.

În cazul în care o convenție referitoare la o anumită materie, la care sunt părți atât statul membru de origine, cât și statul membru solicitat, stipulează condiții de recunoaștere sau executare a hotărârilor, se aplică aceste condiții. În orice caz, pot fi aplicate dispozițiile din prezentul regulament privind procedura de recunoaștere și executare a hotărârilor.”

CMR

- 12 Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele, semnată la Geneva la 19 mai 1956, astfel cum a fost modificată prin Protocolul semnat la Geneva la 5 iulie 1978 (denumită în continuare „CMR”), se aplică, potrivit articolului 1 alineatul 1 din aceasta, „oricărui contract de transport de mărfuri pe șosele, cu titlu oneros, cu vehicule, când locul primirii mărfii și locul prevăzut pentru livrare [...] sunt situate în două țări diferite, dintre care cel puțin una este țară contractantă, independent de domiciliul și de naționalitatea participanților la contract”.

- 13 CMR a fost negociată în Comisia Economică pentru Europa din cadrul Națiunilor Unite. Peste 50 de state, printre care Republica Federală Germania și Regatul Țărilor de Jos, au aderat la CMR.

- 14 Articolul 23 din CMR prevede:

„1. Când, în conformitate cu dispozițiile prezentei convenții, este pusă în sarcina transportatorului o despăgubire pentru pierderea totală sau parțială a mărfii, această despăgubire este calculată după valoarea mărfii la locul și în momentul primirii acesteia pentru transport.

[...]

3. Totuși, cuantumul despăgubirii nu poate depăși 8,33 unități de cont per kilogram de greutate brută lipsă.

4. În plus, se restituie taxa de transport, taxele vamale și alte cheltuieli ivite cu ocazia transportului mărfii, în totalitate în caz de pierdere totală și proporțional în caz de pierdere parțială; alte daune interese pentru pierdere nu sunt datorate.

[...]

7. Unitatea de cont menționată în prezenta convenție reprezintă un drept special de tragere conform definiției Fondului Monetar Internațional. Suma menționată la alineatul 3 al prezentului articol este convertită în moneda națională a statului în care se află instanța sesizată [...]

[...]”

15 Articolul 29 din CMR prevede:

„1. Transportatorul nu are dreptul să se prevaleze de dispozițiile prezentului capitol care exclud sau limitează răspunderea sa sau care răstoarnă sarcina probei, dacă paguba a fost provocată din dol sau dintr-o culpă care îi este imputabilă și care, în conformitate cu legea țării căreia îi aparține organul de jurisdicție sesizat, este considerată echivalentă cu un dol.

2. Același lucru este valabil și dacă faptele săvârșite din dol sau culpă sunt ale prepușilor transportatorului sau ale oricărei alte persoane la serviciile cărora el recurge pentru executarea transportului, dacă acești prepuși sau persoane lucrează în exercițiul funcțiunii lor. În acest caz, prepușii sau celelalte persoane nu au dreptul de a se prevala, în ceea ce privește răspunderea lor, de dispozițiile din prezentul capitol, menționate în alineatul 1.”

16 Potrivit articolului 31 din CMR:

„1. Pentru toate litigiile decurgând din transporturile supuse prezentei convenții, reclamantul poate să sesizeze, în afara organelor de jurisdicție ale țărilor contractante, desemnate de comun acord de către părți, organele de jurisdicție din țara pe teritoriul căreia:

a) se află reședința obișnuită a pârâtului, sediul său principal sau sucursala ori agenția prin intermediul căreia contractul de transport a fost încheiat sau

b) este situat locul preluării mărfurilor sau cel prevăzut pentru livrarea mărfurilor,

și nu poate sesiza decât aceste organe de jurisdicție.

2. Dacă în cazul unui litigiu din cele arătate la alineatul 1 din prezentul articol este în curs de judecată o acțiune la un organ de jurisdicție competent potrivit prevederilor acestui paragraf sau dacă într-un asemenea litigiu s-a pronunțat o hotărâre de către un astfel de organ de jurisdicție, nu mai poate fi introdusă o nouă acțiune pentru aceeași cauză între aceleași părți, cu excepția cazului în care hotărârea organului de jurisdicție la care a fost introdusă prima acțiune nu este susceptibilă de a fi executată în țara în care este introdusă noua acțiune.

3. Dacă într-un litigiu prevăzut la alineatul 1 din prezentul articol o hotărâre dată de un organ de jurisdicție al unei țări contractante a devenit executorie în această țară, ea devine de asemenea executorie în fiecare dintre celelalte țări contractante, imediat după îndeplinirea formalităților prevăzute în acest scop în țara interesată. Aceste formalități nu pot duce la o revizuire a cauzei.

4. Dispozițiile alineatului 3 din prezentul articol se aplică hotărârilor pronunțate contradictoriu, celor pronunțate în lipsă și tranzacțiilor judiciare, dar nu se aplică hotărârilor judecătorești care sunt cu execuție provizorie, nici hotărârilor prin care se acordă, în afara cheltuielilor de judecată, daune interese împotriva unui reclamant ca urmare a respingerii totale sau parțiale a acțiunii sale.

[...]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

- 17 Din decizia de trimitere, precum și din dosarul național depus la grefa Curții rezultă că, în luna august 2007, Canon a însărcinat societățile de drept olandez Nippon Express (Nederland) BV (denumită în continuare „Nippon Nederland”) și Nippon Express Euro Cargo BV (denumită în continuare „Nippon Euro”) cu transportul pe șosele a mai multe dintre produsele sale între Țările de Jos și Germania.
- 18 Nippon Euro a însărcinat Inter-Zuid Transport cu efectuarea acestui transport. Această din urmă societate a încredințat, la rândul său, efectuarea transportului societății DTC Surhuisterveen BV (denumită în continuare „DTC”), un alt transportator subcontractant. În final, transportul a fost efectuat de Kingma, în calitate de transportator desemnat de DTC.
- 19 Marfa a fost încărcată la 22 august 2007 în două antrepozite ale societății Canon situate în Țările de Jos și urma să fie livrată la 23 august 2007 în Germania. După încărcarea mărfii, șoferul a părăsit localitatea Amstelveen din Țările de Jos la 22 august 2007, îndreptându-se spre locația Canon din Willich în Germania, unde a ajuns în aceeași zi la o oră prea târzie pentru descărcarea mărfii, astfel încât a lăsat camionul pe timpul nopții în locația nesupravegheată a destinatarului. În timpul nopții, o parte din marfă a fost sustrasă.
- 20 Întrucât Canon a sesizat, la 27 august 2007, Secția I comercială a Landgericht Krefeld (Germania) pentru a solicita daune interese societăților Nippon Nederland și Nippon Euro, acestea din urmă și-au luat angajamentul, prin tranzacția judiciară de la 1 martie 2010, să plătească suma de 500 000 de euro, în calitatea lor de codebitori solidari. Această sumă avea drept scop repararea prejudiciului suferit în cursul nopții din 22 spre 23 august 2007.
- 21 La 29 septembrie 2010, Nipponkoa Insurance a introdus la Secția a II-a comercială a Landgericht Krefeld o acțiune în regres împotriva Inter-Zuid Transport, solicitând obligarea acesteia la plata sumei de 500 000 de euro corespunzătoare daunelor interese pe care le plătitese societății Canon în calitate de asigurător de răspundere civilă a societăților Nippon Nederland și Nippon Euro (denumită în continuare „acțiunea în regres”).
- 22 Cu toate acestea, la 21 ianuarie 2009, cu alte cuvinte cu mai mult de un an și jumătate înaintea introducerii acțiunii în regres, Inter-Zuid Transport obținuse deja în Țările de Jos o hotărâre judecătorească de constatare negativă împotriva Nippon Nederland și a Nippon Euro referitoare la aceeași situație de fapt (denumită în continuare „hotărâre judecătorească de constatare negativă”). Potrivit acestei hotărâri pronunțate de Rechtbank te Haarlem (Țările de Jos), care are autoritate de lucru judecat din luna noiembrie 2010, Inter-Zuid Transport trebuia să răspundă pentru prejudiciul suferit numai până la concurența plafonului maxim prevăzut la articolul 23 din CMR.
- 23 Nipponkoa Insurance consideră că Inter-Zuid Transport îndeplinește condițiile unui comportament dolosiv sau culpabil, în sensul articolului 29 alineatul 2 din CMR, și că, în pofida existenței hotărârii judecătorești de constatare negativă, Landgericht Krefeld este competent, în temeiul articolului 31 alineatul 1 din CMR, să se pronunțe asupra acțiunii în regres, dat fiind că acest articol trebuie interpretat în mod autonom și că, în temeiul articolului 71 din Regulamentul nr. 44/2001, el prevalează în raport cu dispozițiile articolului 27 din același regulament.

- 24 Inter-Zuid Transport arată că, în temeiul articolului 27 din regulamentul menționat și al articolului 31 alineatul 2 din CMR, nu se poate continua procedura în fața Landgericht Krefeld din cauza hotărârii judecătorești de constatare negativă pronunțate anterior în Țările de Jos. Această societate concluzionează că, în orice caz, răspunderea sa nu poate fi angajată decât până la concurența plafonului maxim prevăzut la articolul 23 alineatul 3 din CMR.
- 25 Instanța de trimitere împărtășește poziția Inter-Zuid Transport privind autoritatea de lucru judecat a hotărârii judecătorești definitive de constatare și, în această privință, critică jurisprudența Bundesgerichtshof (Germania) astfel cum rezultă din deciziile acesteia din 20 noiembrie 2003 (I ZR 102/02 și I ZR 294/02), potrivit căreia, în pofida Hotărârii Curții din 6 decembrie 1994, Tatry (C-406/92, Rec., p. I-5439), CMR trebuie interpretată în mod autonom, astfel încât existența unei acțiuni în constatare negativă inițiate de debitor împotriva creditorului în fața unei instanțe cu competență internațională, având ca obiect stabilirea faptului că acest debitor prezumat nu răspunde pentru un prejudiciu, nu se opune introducerii ulterioare a unei acțiuni în regres de către succesorul în drepturi a creditorului la instanța competentă dintr-un alt stat care este parte la CMR.
- 26 Astfel, Landgericht Krefeld apreciază că acțiunea în regres introdusă în fața sa și hotărârea judecătorească de constatare negativă au același obiect, sunt întemeiate pe aceeași cauză și se referă la aceleași părți, întrucât Nipponkoa Insurance este succesoarea în drepturi a societăților Nippon Nederland și Nippon Euro. Pentru acest motiv, instanța menționată consideră că refuzul autorităților unui stat membru, în cadrul unei acțiuni în regres și în temeiul interpretării unei convenții menționate la articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001, de a recunoaște o hotărâre judecătorească de constatare negativă pronunțată anterior cu privire la același obiect nu este compatibil cu principiile încrederii reciproce în administrarea justiției și reducerii apariției procedurilor concurente.
- 27 În plus, această instanță afirmă că Hotărârea din 4 mai 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, Rep., p. I-4107, punctul 63 și dispozitivul), în care Curtea a declarat că nu este competentă să interpreteze articolul 31 din CMR, nu afectează prezenta cauză.
- 28 În aceste condiții, Landgericht Krefeld a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) Articolul 71 din Regulamentul [nr. 44/2001] se opune unei interpretări exclusiv autonome a unei convenții internaționale sau, la aplicarea unei astfel de convenții, trebuie să se țină seama și de obiectivele și de principiile care stau la baza regulamentului?
- 2) Articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 se opune interpretării unei convenții internaționale conform căreia o acțiune în constatare soluționată într-un stat membru nu împiedică introducerea ulterioară a unei acțiuni în [...] realizare într-un alt stat membru, în măsura în care această convenție ar putea fi interpretată și într-o modalitate conformă cu articolul 27 din Regulamentul nr. 44/2001?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la competența Curții

- 29 Nipponkoa Insurance și guvernul german invocă, cu titlu introductiv, problema competenței Curții, arătând, în esență, că întrebările adresate se referă la interpretarea articolului 31 din CMR și că Curtea nu este competentă să interpreteze această convenție.

- 30 În această privință, desigur, este adevărat că competența Curții de a statua în materie de interpretare cu titlu preliminar se referă doar la normele care fac parte din dreptul Uniunii și că, astfel cum s-a statuat la punctul 63 din Hotărârea TNT Express Nederland, citată anterior, Curtea nu este competentă să interpreteze articolul 31 din CMR.
- 31 Cu toate acestea, deși în Hotărârea TNT Express Nederland, citată anterior (punctele 32 și 57), a doua întrebare adresată se referea la competența Curții de a interpreta articolul 31 din CMR, această situație nu se regăsește în cauza principală.
- 32 Este suficient să se constate, în această privință, că întrebările adresate, prin însuși modul lor de redactare, se referă la interpretarea dispozițiilor din dreptul Uniunii, și anume a Regulamentului nr. 44/2001, pentru care Curtea este competentă în temeiul articolului 267 TFUE.
- 33 În lumina acestor aprecieri, este necesar să se considere că Curtea este competentă să răspundă la întrebările preliminare adresate.

Cu privire la fond

Cu privire la prima întrebare

- 34 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune interpretării unei convenții internaționale într-un mod care aduce atingere obiectivelor și principiilor care stau la baza acestui regulament.
- 35 Trebuie constatat că, în jurisprudența sa, Curtea a răspuns deja la această întrebare.
- 36 Astfel, Curtea a decis că, deși este cert că articolul 71 din regulamentul menționat prevede, în materiile reglementate de convenții speciale, precum CMR, aplicarea acestora din urmă, nu este mai puțin adevărat că această aplicare nu poate să aducă atingere principiilor pe care se întemeiază cooperarea judiciară în materie civilă și comercială în cadrul Uniunii Europene precum principiile, evocate în considerentele (6), (11), (12) și (15)-(17) ale aceluiași regulament, ale liberei circulații a hotărârilor în materie civilă și comercială, previzibilității instanțelor competente și, prin urmare, principiului securității juridice pentru justițiabili, al bunei administrări a justiției, al reducerii la minimum a riscului apariției unor proceduri concurente, precum și al încrederii reciproce în administrarea justiției la nivelul Uniunii (a se vedea Hotărârea TNT Express Nederland, citată anterior, punctul 49).
- 37 Articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 nu poate avea un domeniu de aplicare care să intre în conflict cu principiile pe care se întemeiază legislația din care face parte. Prin urmare, acest articol nu poate fi interpretat în sensul că, într-un domeniu acoperit de acest regulament precum transportul de mărfuri pe șosele, o convenție specială precum CMR poate să conducă la rezultate care să fie mai puțin favorabile pentru realizarea unei bune funcționări a pieței interne decât cele la care ajung dispozițiile regulamentului menționat (Hotărârea TNT Express Nederland, citată anterior, punctul 51).
- 38 În consecință, dispozițiile pertinente ale CMR nu pot fi aplicate în cadrul Uniunii decât dacă permit atingerea obiectivelor liberei circulații a hotărârilor în materie civilă și comercială, precum și ale încrederii reciproce în administrarea justiției la nivelul Uniunii în condiții cel puțin la fel de favorabile precum cele care rezultă din aplicarea Regulamentului nr. 44/2001 (a se vedea în acest sens Hotărârea TNT Express Nederland, citată anterior, punctul 55).

39 În consecință, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune interpretării unei convenții internaționale într-un mod care nu asigură, în condiții cel puțin la fel de favorabile precum cele prevăzute de acest regulament, respectarea obiectivelor și a principiilor care stau la baza regulamentului menționat.

Cu privire la a doua întrebare

40 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune unei interpretări a articolului 31 alineatul 2 din CMR potrivit căreia o acțiune în constatare negativă sau o hotărâre judecătorească de constatare negativă dintr-un stat membru nu are același obiect și aceeași cauză precum o acțiune în regres formulată pentru același prejudiciu între aceleași părți sau succesorii lor în drepturi într-un alt stat membru.

41 Pentru a răspunde la această întrebare, este necesar, având în vedere răspunsul la prima întrebare adresată, să se examineze aspectul dacă o astfel de interpretare a articolului 31 alineatul 2 din CMR ar asigura, în condiții cel puțin la fel de favorabile precum cele prevăzute la articolul 27 sau de alte dispoziții ale Regulamentului nr. 44/2001, respectarea obiectivelor și a principiilor care stau la baza regulamentului.

42 În această privință, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței Curții cu privire la interpretarea articolului 27 din Regulamentul nr. 44/2001, o cerere având ca obiect stabilirea faptului că pârâtul se face vinovat de producerea unui prejudiciu și obligarea acestuia la plata de daune interese precum acțiunea în regres din litigiul principal are aceeași cauză și același obiect precum o acțiune anterioară în constatare negativă formulată de pârât, care are ca obiect stabilirea faptului că nu se face vinovat de producerea prejudiciului respectiv (a se vedea în acest sens Hotărârea Tatry, citată anterior, punctul 45, precum și Hotărârea din 25 octombrie 2012, Folien Fischer și Fofitec, C-133/11, punctul 49).

43 În speță, s-a formulat o acțiune în regres în fața instanței de trimitere după pronunțarea de către Rechtbank te Haarlem, în sensul articolului 31 alineatul 2 din CMR, a unei hotărâri de constatare negativă, între aceleași părți, întemeiată pe aceleași elemente de fapt și de drept.

44 Trebuie să se constate că interpretarea acestei dispoziții a CMR în sensul că respectiva acțiune și respectiva hotărâre nu au aceeași cauză și același obiect nu ar garanta, în condiții cel puțin la fel de favorabile precum cele prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001, respectarea obiectivului de reducere la minimum a riscului apariției unor proceduri concurente, care este, astfel cum s-a amintit la punctul 36 din prezenta hotărâre, unul dintre obiectivele și principiile pe care se întemeiază cooperarea judiciară în materie civilă și comercială în cadrul Uniunii.

45 În această privință, nu prezintă importanță faptul că, la puțin timp după introducerea acțiunii în regres la instanța de trimitere, și anume în luna noiembrie 2010 potrivit deciziei de trimitere sau, astfel cum a susținut DTC în ședință, la 1 martie 2011, hotărârea pronunțată de Rechtbank te Haarlem a dobândit autoritate de lucru judecat.

46 Autoritatea de lucru judecat pe care a dobândit-o această hotărâre implică faptul că, în ipoteza în care cauza nu ar fi intrat sub incidența CMR, ci sub incidența Regulamentului nr. 44/2001, ar fi fost aplicabile dispozițiile acestui regulament, nu doar în materie de litispendență, ci și în materie de recunoaștere, și în special articolul 33 din regulamentul menționat.

- 47 Or, astfel cum Curtea a hotărât deja, în cadrul Uniunii nu se pot aplica norme prevăzute de convențiile speciale vizate de articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 precum cele care rezultă din articolul 31 alineatul 2 din CMR decât în măsura în care sunt respectate principiile liberei circulații a hotărârilor și încrederii reciproce în administrarea justiției, pe care se întemeiază acest regulament (a se vedea în acest sens Hotărârea TNT Express Nederland, citată anterior, punctul 54 și jurisprudența citată).
- 48 Aceste principii nu ar fi respectate în condiții cel puțin la fel de favorabile precum cele prevăzute de Regulamentul nr. 44/2001 în cazul în care articolul 31 alineatul 2 din CMR ar fi interpretat în sensul că o hotărâre judecătorească de constatare negativă dintr-un stat membru nu are același obiect și aceeași cauză precum o acțiune în regres formulată pentru același prejudiciu între aceleași părți sau succesorii lor în drepturi într-un alt stat membru.
- 49 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune unei interpretări a articolului 31 alineatul 2 din CMR potrivit căreia o acțiune în constatare negativă sau o hotărâre judecătorească de constatare negativă dintr-un stat membru nu are același obiect și aceeași cauză precum o acțiune în regres formulată pentru același prejudiciu între aceleași părți sau succesorii lor în drepturi într-un alt stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 50 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

- 1) **Articolul 71 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că se opune interpretării unei convenții internaționale într-un mod care nu asigură, în condiții cel puțin la fel de favorabile precum cele prevăzute de acest regulament, respectarea obiectivelor și a principiilor care stau la baza regulamentului menționat.**
- 2) **Articolul 71 din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că se opune unei interpretări a articolului 31 alineatul 2 din Convenția referitoare la contractul de transport internațional de mărfuri pe șosele, semnată la Geneva la 19 mai 1956, astfel cum a fost modificată prin Protocolul semnat la Geneva la 5 iulie 1978, potrivit căreia o acțiune în constatare negativă sau o hotărâre judecătorească de constatare negativă dintr-un stat membru nu are același obiect și aceeași cauză precum o acțiune în regres formulată pentru același prejudiciu între aceleași părți sau succesorii lor în drepturi într-un alt stat membru.**

Semnături